

[Esther Malling Pedersen.]

Det lyder jo ganske pænt, men når man tager i betragtning, at landet har mellem 1 300 og 1 400 kommuner, er det opnåede resultat jo ikke særlig stort, og hvis det, hvad meget tyder på, er den tvungne uddannelse, der er den væsentlige årsag hertil, er det for hele sagens skyld heldigt, at denne bestemmelse nu ophæves. Men hermed være ikke sagt, at uddannelsen ikke i sig selv har stor betydning. Det har den ganske afgjort. Det er store værdier, en husmoder og som følge deraf også en husmoderafløser har ansvaret for. Det betyder uhyre meget, om madlavning, rengøring, vedligeholdelse af tøj o. s. v. udføres på den rigtige måde, og det har jo også uhyre betydning, at de husmoderafløserne, der i en tid skal tage ansvaret for børnene, virkelig er skikkede dertil. En uddannelse på aftenkursus, som der nu tales om, vil i mine øjne være ganske overordentlig praktisk, fordi mange kvinder jo er ude af stand til at være borte fra deres hjem i længere tid ad gangen for at gå på dagkursus.

Foruden at yde hjælp til hjemmene tjener loven om husmoderafløsning jo også et andet formål, nemlig at skaffe beskæftigelse. Vil man betragte dette som hovedformålet, kan ophævelsen af den tvungne uddannelse måske synes uheldig. En stilling bliver jo altid som stilling betragtet bedre, når der kræves en uddannelse. Men for det første er det, som den højtærede socialminister gjorde opmærksom på, ikke ønskeligt og heller ikke hensigten med denne lov at skabe, om jeg så må sige, begyndelsen til en række tjenestemandstillinger. Dernæst kan jeg heller ikke se rettere, end at hensynet til hjemmene bør gå først, og kan den tvungne uddannelses bortfald medvirke til, at loven bliver benyttet i flere kommuner, altså til hjælp og støtte for flere hjem, må denne bestemmelse, synes jeg, hilses med tilfredshed.

Med undtagelse af denne og ganske enkelte andre ændringer falder det foreliggende forslag i alt væsentligt sammen med den nugældende lov. Jeg ser ligesom den foregående taler en meget stor værdi i denne lov om husmoderafløsning, og jeg kan på mit partis vegne tilsige vor støtte til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Lisbet Hindsgaul: Af den betænkning, der i disse dage er afgivet af det af det andet høje ting nedsatte udvalg, fremgår det klart, at så enkelt dette lovforslag end synes at være, har det alligevel vakt stor opmærksomhed i de forskellige organisationer, der er tilknyttet erhvervsgrerne på det kvindelige arbejdsområde. Et af de centrale spørgsmål har været, hvorvidt man burde sidestille velkvalificerede, uddannede husmoderafløserne med de uddannede i lønmæssig henseende. Et sådant spørgsmål vil det altid være svært at tage stilling til, idet enhver fagligt uddannet ganske naturligt er placeret stærkere end den ufaglærte. Jeg kan imidlertid ikke indse, at der til dette særlige arbejdsområde, afløsningen af en husmoder i det daglige arbejde, hvor der kun kan blive tale om en midlertidig praktisk og venlig hjælp, virkelig kan være brug for en særlig uddannelse. Men når de kloge på dette område siger, at det er nødvendigt, så må der vel være noget om det. Derfor synes jeg, det er så rigtigt, at den højtærede arbejds- og socialminister lægger bestemmelsen i så henseende ud til kommunens egen afgørelse, så at man der er frit stillet i sine dispositioner, når man bestemmer sig til at ansætte en husmoderafløser: om denne skal søge uddannelse ved kursus i større eller mindre omfang, eller om man mener, at den antagne husmoderafløser kan klare opgaven, sådan som man almindeligvis forstår den daglige, praktiske hjælp i et lige så almindeligt, dagligdags, velordnet hus. Jeg tror, at denne dispositionsfrihed er rigtig, idet den højtærede socialminister hermed understreger, at vælger man den forholdsvis lange eller den kortere uddannelse, vil staten medvirke med sit tilskud dertil ved bevilling på finansloven som hidtil, dog med hensyntagen til visse nærmere bestemte lønningegrænser. Men dispositionsfrihed har enhver kommune, hvad man så end vælger.

Med denne bestemmelse mener jeg, og mit parti med mig, at man ikke på nogen måde går imod det, der oprindelig var tanken med denne forsøgslovgivning. Ideen heri må være, at man fra lovgivningens side ønsker at hjælpe en husmoder en kortere sygdomsperiode, hvor et hospitalsophold eller en sygehusindlæggelse eventuelt er